

Motion till riksdagen 2011/12:N2

av Lise Nordin och Kent Persson (MP, V)
med anledning av prop. 2010/11:153

Stärkt konsumentroll för utvecklad elmarknad och uthålligt energisystem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa nettodebitering.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur den fasta avgiften i elräkningen kan slopas för att öka möjligheten att styra konsumtionen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa vita elcertifikat för minskad energianvändning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett fastprissystem.

Inledning

Våra partier delar intentionerna i förslaget om stärkt konsumentroll. Att ge människor en större möjlighet att vara delaktiga i energiomställningen är viktigt för nå uppsatta mål om energieffektivisering och utbyggd förnybar energi. I takt med att elpriserna ökar är det också viktigt att ge människor verktyg att kunna minska sin elkonsumtion och att styra konsumtionen bort från elpristoppar.

Det har på senare tid blivit än mer uppenbart att Sverige håller på att bli omsprungna i energiomställningen. Det beror bl.a. på brister i möjligheten för privatpersoner att vara delaktiga i omställningen till förnybar energi. I Tyskland är det över 2 miljoner människor som äger sin egen elproduktion.

Det förslag som nu lagts fram har varit efterlängtat en längre tid för att ta ett steg i utvecklingen mot mer aktiva elkonsumenter. Det är därför förvå-

Fel! Okänt namn på

nande att propositionen i stor grad saknar skarpa förslag kring de områden som berörs. Det enda förslaget till riksdagsbeslut i en proposition om stärkt konsumentroll är införandet av timmätning av elförbrukning för elkonsumenter. För att skapa verkligt inflytande för elkonsumenterna är det nödvändigt att besluta även om de övriga förslag som rör området. Förslagen för stärkt konsumentroll har tidigare varit utredda, och ett flertal länder i Europa har visat att det är möjligt.

Nettodebitering

Det främsta sättet att stärka människors ställning på elmarknaden är att öka möjligheterna att producera sin egen el. Nettodebitering innebär att överskottsel som levereras ut på nätet från mikroanläggningar vid hög elproduktion får kvittas mot den el som köps in när den egna produktionen är låg. Ägare av mikroanläggningar får alltså sälja el till nätet till samma pris som man betalar vid sin elförbrukning. Nettodebitering har gett mycket positiva resultat i länder som infört systemet. Som framgår i propositionen har förslaget redan utretts och bör införas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Slopa den fasta kostnaden i elräkningen

Många konsumenter finner det förvirrande med både en fast och en rörlig del i elräkningen. Att en stor del av elkostnaden består av fasta avgifter minskar också människors möjlighet att minska kostnaden för el genom att styra eller minska sin konsumtion. Genom att ändra elnätsföretagens tariffstrukturer till endast en rörlig del ges människor en stärkt konsumentroll med positiva effekter för att minska effekttoppar i elnätet. En utredning bör se över hur elnätsavgifterna kan bakas in i elpriset för att ge ett ökat incitament för energieffektivisering. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Inför vita elcertifikat

Olika verktyg för att uppmuntra en minskad energianvändning är positivt både för den enskilda konsumenten och för att nå målen om energieffektivisering. Som ett sätt att främja marknaden för energitjänster föreslår EU-kommissionen införande av vita elcertifikat. Systemet innebär att energibolag genom kvotplikt har ett åtagande att minska energianvändningen hos sina kunder. Energimyndighetens utredning som avvisar förslaget är inte seriös när den motiverar sitt ställningstagande med att det i dag inte finns något behov eller marknadsmisslyckande som behöver åtgärdas. Verkligheten är att Sve-

Fel! Okänt namn på

rige är i bottenklassen i EU vad gäller energieffektivisering och att systemet med vita elcertifikat gjort stor nytta i de länder där det införts. Införandet av vita elcertifikat kan vara ett sätt att vända den svenska trenden med ökad energianvändning. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Inför fastprissystem

Ett fastprissystem innebär att leverantören får en fast ersättning för den förnybara el som levereras från små vindkrafts- och solcellsanläggningar, högre än för den vanliga elproduktionen. I de länder som lyckats allra bäst med att tillföra småskalig förnybar el till nätet, som Tyskland och Spanien, har man använt just sådana fastprissystem. Energimarknadsinspektionen har i sin rapport om nettodebitering slagit fast att elcertifikatssystemet är utformat på ett sätt som gör det svårt för elanvändare med egen småskalig elproduktion att tillgodogöra sig systemet. Det finns därför goda skäl att se över ett fastprissystem som ett komplement till dagens system. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Stockholm den 30 september 2011

Lise Nordin (MP)

Kent Persson (V)